

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/80/2014
Identifikačné číslo spisu:	8311206220
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8311206220.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubora Šeba a členov senátu Mgr. Dušana Čima a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci žalobcu B. M., bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. Antonom Hencovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Františkánska 3, proti žalovaným 1/ V. H., bývajúcemu v X., zastúpenému JUDr. Tatianou Solejovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Zupkova 7, 2/ Hilti Slovakia spol. s r.o., so sídlom Galvaniho 7, 821 04 Bratislava, IČO: 31 344 445, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária NIŽNÍK, spol. s r.o., so sídlom Kováčska 21, 040 01, Košice, IČO: 36 601 365, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ladislav Nižník, 3/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o ochranu osobnosti a poskytnutie nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6 C 96/2011, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. novembra 2012 sp. zn. 11 Co 30/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca a žalovaní 1/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. januára 2012 č. k. 6 C 96/2011-193 uložil žalovanému 1/ povinnosť uhradiť žalobcovi 10 000 € v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Zamietol aj žalobu proti žalovaným 2/ a 3/. Rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalovanému 1/ uložil povinnosť uhradiť súdny poplatok z návrhu vo výške 600 € na účet Okresného súdu Humenné v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobca podanou žalobou žiadal zaviazat žalovaných 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 30 000 € s prísl. z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená pri dopravnej nehode 9. júna 2008 v K., ktorú zavinil žalovaný 1/, za čo bol právoplatne odsúdený. Žalovaný 1/ narazil do osobného motorového vozidla, v ktorom bol zranený vodič a jeho spolujazdkyňa - manželka žalobcu, ktorá v čase dopravnej nehody bola v 29. týždni tehotenstva, pričom utrpela zranenia, následkom ktorých musela byť vykonaná urgentná sekcia, po ktorej narodené dieťa I. krátko po 35-tich minútach zomrela. Súd prvej inštancie na základe vykonaného

dokazovania zistil, že podaná žaloba je dôvodná len sčasti. Uviedol, že žalovaný 1/ svojím protiprávnym konaním zasiahol do osobnostných práv žalobcu a to do jeho práva na súkromný a rodinný život s tým, že nečakaným a šokujúcim úmrtím dcéry žalobcu došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti, spočívajúceho v obmedzení jeho súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadost'učinenia nie je postačujúca. Konštatoval, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá má prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu, žalobcovi patrí, ale nie vo výške, ktorú požadoval. Pri určení samotnej výšky nemajetkovej ujmy zobral do úvahy aj skutočnosť, že maloletá I. sa narodila, ale zomrela už o niekoľko minút, čím sa medzi žalobcom a dcérou nevytvorili také osobné a citové väzby, ako medzi otcom a dcérou po niekoľkých rokoch spoločného života. Na strane žalovaného 1/ zohľadnil najmä to, že išlo o nedbanlivostný trestný čin, ktorý sám oľutoval. Súd prvej inštancie zamietol žalobu vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ z dôvodu, že nie sú pasívne legitimovaní, nakoľko nijakým spôsobom nezasiahli do osobnostných práv žalobcu, a preto nie je možné ich zaviazat' na túto nemajetkovú ujmu. Nestotožnil sa s názorom o analogickom použití ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 823 Občianskeho zákonníka v spojení s o zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Použitie týchto ustanovení neprichádza do úvahy v prípade, že ide o nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka.

2. Na odvolanie žalobcu a žalovaného 1/ Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. novembra 2012 sp. zn. 11 Co 30/2012 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby proti žalovanému 3/. Zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 2/ tak, že žalovaný 2/ je povinný uhradiť žalobcovi 30 000 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo vzťahu k žalovanému 1/ ho zmenil tak, že žalobu proti tomuto žalovanému zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením o poplatkovej povinnosti žalovaného 1/ zrušil. Dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ je dôvodné a odvolanie žalobcu je dôvodné čiastočne. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav, avšak vyvodil nesprávny právny záver pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného 1/ a zodpovednosť žalovaného 2/. Vec správne posúdil pokiaľ ide o žalovaného 3/. Uviedol, že pri určení osoby zodpovednej za nemajetkovú ujmu, ktorú utrpela na svojej osobnosti fyzická osoba, je treba pripustiť analogické použitie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri určení osoby zodpovednej za zásah proti osobnosti vyvolaný osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, ako aj analogické použitie ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný 3/ ako poisťovňa je podľa odvolacieho súdu len účastníkom poistného vzťahu zo zodpovednosti poistenia vozidla uzavretého medzi ňou a prevádzkovateľom motorového vozidla a je nepochybné, že sám nijako nezasiahol do osobnostných práv žalobcu. Odvolací súd pri určení zodpovedného subjektu za tento zásah vychádzal zo zásady, podľa ktorej, ak bol neoprávnený zásah do osobnosti spôsobenej niekým, kto bol použitý právnickou, či fyzickou osobou v realizácii činnosti tejto právnickej osoby, či fyzickej osoby, postihuje občianskoprávna sankcia podľa § 13 Občianskeho zákonníka samotnú právnickú, či fyzickú osobu pri analogickom použití ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predpokladom analogického použitia ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v danom prípade je podľa odvolacieho súdu skutočnosť, že činnosť zamestnanca celkom zrejme nepostrádala miestny, časový a vecný vzťah k plneniu úloh právnickej osoby, keď v konaní nebolo spochybňované, že by žalovaný 1/ v dobe predchádzajúcej bezprostredne dopravnej nehode, ktorú zavinił, neplnil úlohy vyplývajúce z činnosti žalovaného 2/, a že by sa tak dopustil v tomto zmysle excesu. K určení výšky zadost'učinenia v peniazoch uviedol, že ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka ustanovuje len to, že zadost'učinenie musí byť primerané a určenie výšky sa preto stáva predmetom voľnej úvahy súdu. Súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa celkom o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Odvolací súd mal za to, že je treba návrhu žalobcu vyhovieť pokiaľ považoval túto náhradu vo výške 30 000 €, nakoľko strata člena rodiny je neodčiniteľnou ujmu, ktorá postihuje všetkých členov rodiny a to závažným spôsobom. Tento zásah je dlhodobý, pričom rodinný život žalobcu úmrtím dcéry je nereparovateľným spôsobom dotknutý, takže akékoľvek morálne zadost'učinenie je celkom nepostačujúce. Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých k zásahu došlo, odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozsudku vydaného v trestnej veci proti žalovanému 1/, kde sa konštatovalo, že síce išlo o trestný čin spôsobený z nedbanlivosti, ale ním bola spôsobená ťažká

ujma na zdraví a uvedený čin bol spôsobený závažnejším spôsobom konania a to porušením dôležitej povinnosti uloženej mu zákonom.

3. Žalovaný 2/ podal voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, a to voči výroku, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 2/ tak, že žalovaný 2/ je povinný uhradiť žalobcovi sumu 30 000 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok odvolacieho súdu podľa neho vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. Navrhol, aby odvolací súd zmenil ním napadnutý výrok odvolacieho súdu. Zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť ním napadnutého rozhodnutia. Má za to, že nie je pasívne legitimovaným subjektom predovšetkým z dôvodu, že náhrada nemajetkovej ujmy, spôsobenej prevádzkou motorových vozidiel je krytá zákonným poistením zodpovednosti za škodu, spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Poukázal na skutočnosť, že odvolací súd v danej veci neaplikoval na výklad pojmu škoda v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení príslušnú komunitárnu normu a ani nevyužil možnosť položiť Súdnemu dvoru ES prejudiciálnu otázku podľa článku 267 (pôvodne čl. 234) Zmluvy o založení ES. Odvolací súd podľa žalovaného 2/ neakceptoval prednosť komunitárneho práva pred právom Slovenskej republiky, ako členského štátu EU. Poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti z tejto zodpovednosti (ďalej aj „Smernica 2009/103/ES“), ktorá v úvodných ustanoveniach stanovila, že členské štáty majú povinnosť prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie krytia zodpovednosti za škodu vzhľadom k používaniu vozidiel normálne sa nachádzajúcich na svojom území. Výzdvihol čl. 30 Smernice 2009/103/ES, ktorý upravuje nárok poškodeného na uplatnenie škody vzniknutej v súvislosti s prevádzkou motorových vozidiel priamo voči poisťovni. Podľa žalovaného 2/ zodpovednosť za ujmu spôsobenú zásahom do práva na ochranu osobnosti má povahu občianskoprávnej zodpovednosti, a teda vychádzajúc z povinnosti uloženej Smernicou 2009/103/ES, členský štát E Ú j e povinný zabezpečiť takú právnu úpravu poistenia každej občianskoprávnej zodpovednosti vzniknutej prevádzkou motorových vozidiel, aby táto občianskoprávna zodpovednosť bola krytá poistením, konkrétne zákonným poistením z a škodu a ujmu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný 2/ navrhol, aby konajúci súd požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o zodpovedanie a vyriešenie predbežnej otázky, ako sa má vykladať pojem škoda, resp. akákoľvek škoda či akákoľvek ujma alebo škoda v zmysle Smernice 2009/103/ES a či tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu spôsobenú usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode, ďalej či vnútroštátna úprava zákonného poistenia zodpovednosti za škodu v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení neodporuje komunitárnej úprave v zmysle Smernice 2009/103/ES, keďže vnútroštátna úprava zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel výslovne nezahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým po obetiach dopravnej nehody. Žalovaný 2/ ďalej vytyka odvolaciemu súdu, že nepočkal ani na rozhodnutie Súdneho dvora ES o prejudiciálnej otázke, ktorú mu iný senát toho istého súdu položil v konaní o obdobnej veci (sp. zn. 6 Co 127/2010). K výške nemajetkovej ujmy určenej odvolacím súdom uvádza, že má obohacovací charakter a žalobca so svojou nenarodenou dcérou, ktorá žila len niekoľko minút, nemal a ani nemohol mať vybudovaný pevný vzájomný vzťah, na čo odvolací súd neprihliadol a ani sa nevysporiadal. Rozsudok odvolacieho súdu považoval za nepreskúmateľný, keď nezdôvodnil zmenu náhľadu na primeranosť žalobcovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Nesprávne právne posúdenie žalovaný 2/ vidí aj pri použití analógie legis v zmysle § 853 Občianskeho zákonníka, keď odvolací súd aplikoval ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom o povinnom zmluvnom poistení.

4. Žalobca a žalovaný 3/ vo svojich vyjadreniach k dovolaniu uviedli, že odvolací súd dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil a preto navrhli nevyhovieť návrhu žalovaného 2/ na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu a dovolanie zamietnuť.

5. Žalovaný 1/ v o vyjadrení k dovolaniu žalovaného 2/ uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom prezentovaným žalovaným 2/ v časti, v ktorej namieta nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu týkajúce sa posúdenia zodpovednosti žalovaného 1/ za zásah do osobnosti žalobcu za použitia analógie, nakoľko k zásahu do súkromia žalobcu a vzniku nemajetkovej ujmy došlo jednoznačne v súvislosti s priamym výkonom pracovnej činnosti žalovaného 1/ pre svojho zamestnávateľa - žalovaného 2/, čo v

konaní nebolo žiadnym spôsobom namietané ani spochybnené. Žalovaný 1/ má za to, že odvolací súd správne rozhodol, keď žalobu voči žalovanému 1 / zamietol. Súhlasí však s právnym názorom žalovaného 2/, ktorý namieta nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom, ktorý neakceptoval prednosť komunitárneho práva pred právom slovenským. Rovnako považuje žalovaný 1/ za pochybenie odvolacieho súdu, že nepočkal na rozhodnutie Súdneho dvora ES o prejudiciálnej otázke, ktorú predložil Krajský súd v Prešove v konaní sp. zn. 6 Co 127/2010, ktorej predmetom konania je rovnako ochrana osobnosti a náhrada nemajetkovej ujmy. Taktiež súhlasí s návrhom žalovaného 2/ na polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru ES.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ a „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 419 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ nie je dôvodné.

9. Žalovaný 2/ podal dovolanie 15. januára 2013, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účinného do 30. júna 2016. Dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený výrok rozsudku súdu prvej inštancie, je tak v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. prípustné. Ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žalovaný 2/ existenciu procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. netvrdil a ich existenciu v konaní dovolací súd ani nezistil.

10. Žalovaný 2/ namieta aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K námietke nedostatočného odôvodnenia rozsudku, resp. zmätočnosti - nepreskúmateľnosť, treba uviesť, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu súdneho konania, je relevantná z hľadiska procesnej prípustnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spájal Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania (viď § 237 ods. 1 O.s.p.); vady tejto povahy boli zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Niektorým vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania - § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) pripisoval Občiansky súdny poriadok význam v tom zmysle, že ich považoval za relevantný dovolací dôvod, ktorý bolo možné uplatniť v dovolaní, ale len pokiaľ bolo procesne prípustné.

11. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo 3. decembra 2015 Stanovisko, ktorého právna veta uvádza, že „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o

skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

12. Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 208/2012, III. ÚS 551/2012, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 196/2014, I. ÚS 287/2014, I. ÚS 606/2014, I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015.

13. Dovolací súd, stotožňujúc sa so Stanoviskom v preskúmvanej veci skúmal, či v danej veci ide o prípad, že by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., prípadne § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom existenciu takejto vady nezistil. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

14. Podľa § 393 ods. 2 veta prvá pred bodkočiarkou CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax (predtým § 157 ods. 2 O.s.p.), v odôvodnení súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 393 ods. 2 CSP - predtým § 157 ods. 2 O.s.p.), pričom strane sporu musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

16. Právo (strany sporu) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv strán sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

17. Napadnutému rozsudku takýto nedostatok však nemožno vytknúť. Dovolací súd poznamenáva, že nemožno rozhodnutie odvolacieho súdu považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu (napr. I. ÚS 188/06), ktoré by malo za následok porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Táto námietka žalovaného 2/ o tom, že odvolací súd nezdôvodnil zmenu náhľadu na primeranosť žalobcovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, nie je nedôvodná. Odvolací súd v napadnutom rozsudku uviedol, akými úvahami sa riadil pri zmene výšky

náhrady za nemajetkovú ujmu, a na ktoré skutočnosti prihliadal.

18. V ďalšom sa dovolací súd zameriaval na posúdenie danosti dovolacieho dôvodu, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré ho viedlo k zmene výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 2/ a k uloženiu mu povinnosti náhrady nemajetkovej ujmy, je vecne správne.

19. Vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, je podmienený tým, že ide o zásah neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu).

20. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom-ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitimáciou s a rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný).

21. Pre právnické osoby je charakteristické to, že svoju vôľu nevytvárajú samostatne, ale prostredníctvom tých fyzických osôb, ktoré sú na to určené. Len prostredníctvom fyzických osôb právnická osoba tiež prejavuje svoju vôľu navonok, konať, robiť právne úkony, zakladať právne vzťahy, vstupuje do právnych vzťahov, uplatňuje práva a plní povinnosti z týchto vzťahov. Ak bezprostredným pôvodcom zásahu do osobnosti bola fyzická osoba, ktorá bola právnickou osobou použitá na vykonanie činnosti, treba vyriešiť otázku, či konanie tejto fyzickej osoby je zásahom, za ktorý nesie zodpovednosť ona sama (bezprostredne konajúca fyzická osoba) alebo táto právnická osoba. Ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka neobsahujú úpravu, ktorá by osobitne riešila túto otázku.

22. Nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú nároky, ktoré im vyplývajú z právnej úpravy osobnostných práv. Konkrétne ide o náhradu ujmy spôsobenej protiprávnym zásahom do práva na súkromie.

23. Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarcu by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka).

24. V zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Tento názor reprezentuje aj aktuálna judikatúra, a to rozsudok najvyššieho súdu z 26. septembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 228/2012 (uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 9/2014), ktorého právna veta uvádza, že: „Pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti.“

25. Analogicky (§ 853 Občianskeho zákonníka v spojení s § 420 ods. 2 tohto zákonníka), pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti. Najvyšší súd uvádza, že o takúto činnosť v danom prípade išlo, čo namietané v konaní ani nebolo. Rovnako právny názor je zastávaný aj v už spomenutom rozhodnutí najvyššieho súdu 3 Cdo 228/2012, ako aj v publikácii Československé občianske právo, I. zväzok, Obzor Bratislava 1973, str. 167 a 168 a tiež v Zborníku III. Najvyššieho súdu, SEVT 1980, str. 182. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že rovnako aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 23. augusta 2007 sp. zn. I. ÚS 137/07 uviedol, že „podľa všeobecných ustanovení občianskeho hmotného práva je otažka zodpovednosti za škodu (vrátane zodpovednosti za nemajetkovú ujmu) konsolidovaná tak, že za škodu, resp. za ujmu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, pričom v prípade škody, resp. ujmy spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých fyzických osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420, ako aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka)“.

26. Netreba pritom pochybovať, ako to zdôraznil aj Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí z 29. septembra 2008, sp. zn. 30 Cdo 99/2007, že „za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá prevádzkovateľ vozidla,“ pričom vychádzame z toho, že za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnosti fyzickej osoby touto prevádzkou analogicky musí zodpovedať tiež tento prevádzkovateľ.

27. Záver odvolacieho súdu, že za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, ktorý bol vyvolaný zvláštnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov, zodpovedá analogicky prevádzkovateľ motorového vozidla, teda žalovaný 2/, (§ 853 a § 427 Občianskeho zákonníka), nespochiľva v zmysle vyššie uvedeneho na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

28. K dovolacej námietke, že mal odvolací súd povinnosť predložiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku, najvyšší súd uvádza, že povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor EÚ o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke zakotvená v článku 267 ZFEÚ nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny orgán má vždy a za každých okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku totiž nevyplýva, že všeobecný súd môže prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie len na návrh účastníka konania, avšak predpokladom takehoto procesného postupu nie je len samotná skutočnosť, že sa v konkrétnej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah únieových právnych noriem. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdného dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva je pre riešenie danej prípadu relevantná. Teda zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva.

29. Pokiaľ žalovaný 2/ namieta nesprávnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý vydal rozhodnutie bez toho, aby počkal do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach nastolených iným senátom Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci, dovolací súd uvádza, že aj keby v tejto obdobnej veci rozhodol iný senát toho istého súdu (súdu rovnakej inštancie) po zodpovedaní prejudiciálnych otázok v predmetnej veci rozdielne, nemohlo by dôjsť k porušeniu princípu právnej istoty odvolacím súdom. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze IV. ÚS 481/2011-19 uvádza, že „dôveru v určitú rozhodovaciu prax v skutkovo i právne porovnateľných veciach vyvoláva až prezentovaná rozhodovacia prax súdu najvyššej inštancie, ktorá sa ustálila po určitú dobu a na ojedinelé rozhodnutie súdu.“ Najvyšší súd uvádza, že pokiaľ by aj nastala situácia, v ktorej majú dva senáty odvolacieho súdu na riešenie istej právnej otázky rozdielny názor, neznamená to, že by v danom prípade porušili princíp právnej istoty a z neho prameniacu možnosť predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Rozhodnutie iného senátu odvolacieho súdu nie je ustálenou súdnou praxou a nie je právne záväzné pre iný senát odvolacieho súdu.

30. Dovolací súd poznamenáva, že Súdny dvor EÚ 24. októbra 2013 už o žalovaným 2/ navrhovaných prejudiciálnych otázkach rozhodol v prípade Haasová, C-22/12. Predmetom návrhu bol výklad článku 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 10) a článku 1 prvého odseku tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Súdny dvor EÚ poskytol v rozhodnutí taký výklad, aby bolo štátom, pokiaľ možno, zrejme, že článok 3 ods. 1 prvej smernice, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice a článok 1 prvý odsek tretej smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

31. V samotnom rozsudku vo veci C-22/12 (Haasová) Súdny dvor EÚ poukázal na to, že povinnosť krytia škôd poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami sa odlišuje od rozsahu náhrady tejto škody vyplývajúcej zo zodpovednosti poisteného za škodu. Zatiaľ čo povinnosť krytia poistením je zabezpečená a definovaná právnou úpravou EÚ, rozsah náhrady škody sa výhradne spravuje vnútroštátnym právom (pozri rozsudok C-300/10 vo veci Marques Almeida alebo stanoviská vlád SR, Nemecka a Fínska na dopyt Súdneho dvora EÚ vo veci Haasová). V tejto súvislosti už Súdny dvor EÚ rozhodol, že z cieľa preskúmaných smerníc, ako aj z ich znenia vyplýva, že - zámerom smerníc nie je harmonizácia režimov zodpovednosti za škodu v členských štátoch a - podľa súčasného stavu právneho poriadku EÚ sú členské štáty stále oprávnené autonómne upraviť režim zodpovednosti za škodu, ktorý sa uplatňuje na dopravné nehody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel.

32. Podľa v súčasnosti platného právneho stavu osoby, ktoré v dôsledku dopravnej nehody stratia blízku osobu, nemajú v Slovenskej republike právo na úhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia. Môžu si nárokovať len náklady pri usmrtení, nie však samotnú nemajetkovú ujmu za stratu blízkej osoby.

33. Kancelária zástupcu SR pred súdmi EÚ vo svojom stanovisku vo veci prejudiciálneho konania C-22/12 (č. 00178/Os/2012/AC z 29. marca 2012) skonštatovala, že Slovenská republika v celom rozsahu a miestami aj nad rámec európskeho práva transponovala všetky smernice ES/EÚ, ktoré sa týkajú povinného zmluvného poistenia. Na záver kancelária uviedla: „Právny rámec EÚ týkajúci sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa má vykladať tak, že nevyžaduje, aby rozsah poistného krytia zahŕňal aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli pozostali po obeti dopravnej nehody v dôsledku zásahu do ich osobnostných práv.“

34. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že Súdny dvor EÚ podmieňuje poistné krytie vo vzťahu k blízkym osobám zomrelého existenciou vnútroštátneho práva, ktoré upravuje zodpovednosť za škodu. Na

základe toho a z podstaty fungovania poistenia zodpovednosti možno vyvodiť, že pri tomto druhu poistenia dochádza k vzájomnému stretu dvoch právnych vzťahov: a) základného zodpovednostného vzťahu medzi škodcom a poškodeným a b) právneho vzťahu medzi poisteným škodcom a poisťovňou.

35. V poistnom vzťahu sa rieši otázka nároku poisteného voči poisťovni, aby za neho nahradila škodu, ktorú spôsobil, ako aj to, za akých podmienok a v akom rozsahu sa má poskytnúť poistné plnenie, nie však poistenému, ale tretej osobe, t. j. poškodenému. Do tohto právneho pomeru zasahuje európske právo, a to v oblasti poistenia zodpovednosti motorových vozidiel prostredníctvom tzv. motorových smerníc. Rozsah poistného krytia upravujú v nadväznosti na tieto smernice ustanovenia § 4, § 5 a § 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Zo smerníc vyplýva, že riešia predovšetkým a zásadne iba vzťah medzi poisteným škodcom a poisťovňou, t. j. ukladajú členským štátom, aby prijali také opatrenia, aby z poistného krytia neboli vylúčené nároky poškodených, ktoré im priznáva vo vzťahu ku škodcom v základnom zodpovednostnom vzťahu právo členského štátu. Nie je prípustné, aby právna úprava povinného zmluvného poistenia obsahovala úpravu, ktorá by zužovala nároky poškodených, ktoré im priznáva odškodňovacie právo členského štátu v tzv. základnom odškodňovacom pomere. V Slovenskej republike právnu úpravu náhrady škody vo vzťahu ku škodám, ku ktorým dochádza v cestnej premávke, obsahujú ustanovenia šiestej časti Občianskeho zákonníka. Na tieto ustanovenia odkazuje, pokiaľ ide o rozsah poistného krytia, ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Citované ustanovenie nevylučuje z poistného krytia žiadny nárok poškodeného na náhradu škody, ktorý je uvedený v šiestej časti Občianskeho zákonníka a Súdny dvor EÚ nekonštatoval v citovanom rozsudku, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení je v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel (to vyplýva aj z vyjadrenia Kancelárie zástupcu SR pred súdmi EÚ).

36. Pokiaľ žalovaný 2/ namieta odvolacím súdom určenú výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, vzhľadom na to, že má podľa neho obohacovací charakter a žalobca so svojou nenarodenou dcérou, ktorá žila len niekoľko minút, nemal a ani nemohol mať vybudovaný pevný vzájomný vzťah, najvyšší súd uvádza, že neočakávaná smrť dieťaťa zasiahne do rodinných a príbuzenských vzťahov, rovnako je tak tomu aj pri ešte nenarodenom dieťati. Právnu ochranu ešte nenarodenému dieťaťu priznáva aj Ústava Slovenskej republiky v čl. 15: „Každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.“ Nemožno paušalizovať, že rodič nemá vybudovaný citový vzťah k nenarodenému dieťaťu, a to najmä ak dokazovaním je zistené, že pozostalí rodičia, do práva ktorých bolo neoprávneným zásahom zasiahnuté smrťou nenarodeného dieťaťa, na príchod ktorého sa tešia, utrpeli citovú ujmu zo straty im blízkej osoby. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 265/2009, 4 Cdo 186/2009). Vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje zákon žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritériá: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť aj čiastka peňažného zadosťučinenia) a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (pričom vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, konkrétne, napríklad, aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu vyúsťujúcej do neoprávneného zásahu). Druhé kritérium (okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo), je stanovené zámerne veľmi všeobecne tým, že by malo byť uplatnené vo vzťahu ako k postihnutej fyzickej osobe, tak k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (napr. či išlo na strane pôvodcu neoprávneného zásahu len o určitú ľahkú neobstarlivosť alebo naopak o úmysel). Tým je sledovaný cieľ, aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostáva veľký priestor, a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom však vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Maximálna čiastka peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd

priznať, je ohraničená výškou žalobcom požadovaného peňažného zadostučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu.

37. Záver odvolacieho súdu, v zmysle ktorého smrť nenarodeného dieťaťa pri dopravnej nehode, ktorú rodinní príslušníci a ani fyzická osoba, do práva ktorej bolo zasiahnuté, nezavinili, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život, nespočíva teda na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

38. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že žalovaný 2/ v procesne prípustnom dovolaní neuplatnil relevantné dovolacie dôvody a preto jeho dovolanie zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

39. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

40. Toto rozhodnutie vo veci samej prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

41. Toto rozhodnutie v časti trov dovolacieho konania prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.